

EUROREGION BAŁTYK 2020

2010

Niniejsza Agenda jest wynikiem konstruktywnego dialogu pomiędzy interesariuszami Euroregionu Bałtyk. Dokument ten określa priorytety współpracy do roku 2020.

Spis Treści

CEL NADRZĘDNY	2
WARTOŚĆ DODANA WSPÓŁPRACY	2
OBSZARY TEMATYCZNE	3
Lobbing	3
Polityka Spójności UE	3
Działania Strategiczne	4
Wspólny Program Rozwoju.....	4
Priorytetowe Działania Instytucjonalne.....	4
Inne Formy Współpracy.....	5
Wymiana Wiedzy.....	6
STRATEGIA UE DLA REGIONU MORZA BAŁTYCKIEGO.....	6
SILNE PRZYWÓDZTWO.....	7
Struktura Organizacyjna	7
Prezydium.....	7
Prezydent ERB.....	8
Rada Młodzieżowa	8
Doroczne Forum Interesariuszy ERB.....	8
Codzienne Zarządzanie	9
Dwuletni Plan Pracy.....	9
Stały Międzynarodowy Sekretariat.....	9
Sekretariaty Regionalne	10
Zespoły Zadaniowe	10
Składki członkowskie.....	10

EUROREGION BAŁTYK 2020

CEL NADRZĘDNY

Interesariusze Euroregionu Bałtyk (ERB) uważają go za ważną platformę współpracy, która angażuje regiony członkowskie z Danii, Litwy, Polski Rosji i Szwecji w działania mające znaczenie dla rozwoju całego regionu Morza Bałtyckiego, ze szczególnym uwzględnieniem obszaru Południowego Bałtyku. Pozytywna wartość tej współpracy znalazła odzwierciedlenie w zorganizowanych inicjatywach politycznych, które zaowocowały m.in. pozyskaniem środków na wsparcie obszaru Południowego Bałtyku, realizacją projektów opartych na Wspólnym Programie Rozwoju ERB oraz poprawą dialogu międzykulturowego z korzyścią dla procesu integracji w Europie. Celem niniejszej Agendy jest wykorzystanie dotychczasowych sukcesów i doświadczeń, tak aby w kolejnej fazie współpracy ERB stał się dynamiczniejszym narzędziem dla podejmowania wspólnych wyzwań identyfikowanych przez regiony członkowskie oraz znaczącym partnerem współpracy transgranicznej w Regionie Morza Bałtyckiego.

WARTOŚĆ DODANA WSPÓŁPRACY

Tworząc niniejszą Agendę i planując jej wdrażanie regiony członkowskie ERB miały na względzie zasadnicze znaczenie wartości dodanej podejmowanych wspólnie inicjatyw. Zdecydowały zatem, iż warunkiem podstawowym różnorodnych działań i konkretnych projektów musi być wytworzenie wartości dodanej dla rozwoju poszczególnych regionów członkowskich, poprzez fakt ich współuczestnictwa w przedsięwzięciach podejmowanych na poziomie Euroregionu. Dodatkową przesłanką współpracy w ramach ERB powinno być to, iż rezultaty wspólnych przedsięwzięć będą zdecydowanie lepsze niż wynik indywidualnych działań poszczególnych regionów.

OBSZARY TEMATYCZNE

Niniejsza Agenda wymaga zintegrowanego podejścia do współpracy w ramach ERB i dlatego dla szerokiego spektrum wspólnych działań wyznacza trzy obszary strategiczne:

- lobbing,
- działania strategiczne,
- wymiana wiedzy.

Obszary te, zidentyfikowane przez regiony członkowskie w wyniku szczegółowej analizy mocnych i słabych stron współpracy ERB, będą uzasadnieniem dalszego zaangażowania partnerów w podejmowane w przyszłości wspólne działania.

Lobbing

Zakładamy, iż w wyniku realizacji niniejszej Agendy wzrośnie znaczenie ERB jako platformy lobbingowej w Unii Europejskiej. Będziemy brali czynny udział w kształtowaniu unijnych polityk, które znajdują się w zakresie naszych wspólnych zainteresowań. Zakres ten obejmuje przede wszystkim następujące zagadnienia: politykę spójności UE, Strategię UE dla Regionu Morza Bałtyckiego, Europejską Strategię 2020, politykę TEN-T, politykę rozwoju obszarów wiejskich, współpracę i partnerstwo między Unią Europejską i Federacją Rosyjską oraz Partnerstwo Wschodniego UE. Inicjatorem działań lobbingowych będzie Prezydium ERB, które w celu realizacji konkretnych zaleceń może powoływać zespoły zadaniowe. Ważnym elementem lobbingu będzie współpraca z Komisją Europejską, Parlamentem Europejskim, Komitetem Regionów, rządami krajowymi, organizacjami bałtyckimi oraz biurami regionalnymi w Brukseli.

Polityka Spójności UE

ERB winien monitorować proces przygotowawczy przyszłej Polityki Spójności Unii Europejskiej, aktywnie promując znaczniejszą rolę Celu 3 (współpracy terytorialnej). Niemniej ważnym elementem powinno być zapewnienie równoważnego znaczenia współpracy transgranicznej na granicach morskich ze współpracą na graniach lądowych, a szczególną uwagę należy poświęcić przyszłości Programu Współpracy Transgranicznej Południowy Bałtyk. Aby zapewnić sprzyjające i długofalowe warunki

finansowe dla współpracy transgranicznej na obszarze ERB, powinniśmy podjąć działania lobbingsowe na rzecz kontynuacji Programu Współpracy Transgranicznej Południowy Bałtyk na obszarze całego Euroregionu. Interesariusze współpracy ERB uważają, iż najlepszym rozwiązaniem będzie przyszły Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego z komponentem Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa, który umożliwi udział partnerów rosyjskich.

Działania Strategiczne

Inicjatywy strategiczne ERB spełniają wiele funkcji. Poprzez ułatwianie sieciowej współpracy różnych partnerów oraz zapewnianie komplementarności z regionalnymi strategiami rozwoju, zwiększają wartość dodaną współpracy. Dzięki odwołaniu się do najważniejszych polityków z regionów oraz angażowaniu innych istotnych interesariuszy wzmacniają jej znaczenie. Potrzebujemy dzisiaj lepszej koordynacji wspólnych celów strategicznych, w obszarach takich jak:

- wdrażanie Wspólnego Programu Rozwoju (WPR),
- realizacja priorytetowych działań instytucjonalnych, a także
- rozwój platform współpracy wspierających inne podmioty i formy współpracy na terenie ERB.

Wspólny Program Rozwoju

Partnerzy kontynuować będą proces wdrażania WPR, co roku decydując, które z działań wybrać i przygotować do realizacji, a także w jaki sposób przeprowadzić ich realizację. Zaleca się, aby do wdrażania poszczególnych zadań WPR Prezydium ERB powoływało zespoły zadaniowe.

Priorytetowe Działania Instytucjonalne

W celu realizacji priorytetowych działań instytucjonalnych wdrażane będą inicjatywy i projekty przygotowywane wspólnie przez wszystkich interesariuszy współpracy ERB. Jednym z takich działań powinno być zbadanie możliwości utworzenia Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej (EUWT) na warunkach zapewniających udział wszystkich partnerów Euroregionu. Należy przeprowadzić analizę SWOT, która przedstawi ewentualne korzyści takiego rozwiązania na tle

zasobów administracyjnych i finansowych, które będą wymagane przy jego realizacji, jak również wskaże na możliwe i najbardziej odpowiednie funkcje dla EUWT ERB.

Kolejnym priorytetowym działaniem instytucjonalnym w ramach współpracy ERB mogłaby być inicjatywa zmierzająca do większego zaangażowania ekspertów w jego prace, a w dłuższej perspektywie do rozbudowania eksperckich możliwości Euroregionu poprzez stworzenie tzw. think tanku. Analiz i badań mogłyby dostarczać na zamówienie instytucje badawcze oraz niezależni specjaliści, wspierając w ten sposób działania lobbingsowe ERB, a także rozwój i wdrażanie wspólnych działań strategicznych. Spodziewamy się, iż większe zaangażowanie ekspertów przyczyni się do wzmocnienia marki ERB.

Inne Formy Współpracy

ERB będzie aktywnie uczestniczyć w rozwoju regionów członkowskich poprzez wsparcie dla tworzenia i rozbudowy platform współdziałania innych podmiotów i form współpracy. W tej roli ERB będzie działał głównie jako instytucja ułatwiająca nawiązywanie współpracy, punkt kontaktowy oraz broker informacji. Dodatkowo, ERB będzie dążyć do stworzenia lepszych warunków ramowych dla współpracy i inwestycji, zwłaszcza tych dotyczących współpracy gospodarczej, zrównoważonego środowiska, atrakcyjności regionalnej i dostępności transportowej. Przykładowe działania mogą obejmować:

- wzmocnianie współpracy pomiędzy przedsiębiorcami, uniwersytetami, szkołami wyższymi, centrami innowacyjnymi, klastrami i małymi portami bałtyckimi, a także zadania promujące współpracę „ludzie dla ludzi”,
- zwiększanie mobilności geograficznej pracowników,
- podnoszenie poziomu bezpieczeństwa morskiego,
- zapobieganie skutkom zmian klimatycznych poprzez przedsięwzięcia rozwojowe w zakresie źródeł energii odnawialnej i oszczędności energii,
- inicjatywy promujące inwestycje w korytarze transportowe oraz rozwój połączeń promowych i lotniczych pomiędzy portami w regionach członkowskich ERB,
- ułatwianie ruchu granicznego na przejściach z Obwodem Kaliningradzkim.

Wymiana Wiedzy

Interesariusze współpracy ERB są głęboko przekonani, iż poprzez wymianę wiedzy można osiągnąć znaczny postęp w dziedzinie innowacji i wydajności operacyjnej.

Dlatego też, deklarują pełne wsparcie dla działań związanych z wymianą informacji, doświadczeń, najlepszych praktyk, itp. Świadomi tego, iż podejmowane wspólnie wysiłki polityków lokalnych i regionalnych, decydentów, ekspertów i praktyków przyczynią się do pogłębienia wzajemnych relacji i wzmocnienia współpracy pomiędzy regionami członkowskimi ERB.

Wymiana wiedzy wpłynie również na rozwój i poprawę kompetencji i kwalifikacji wszystkich partnerów oraz przyczyni się do głębszej integracji wewnątrz organizacji.

STRATEGIA UE DLA REGIONU MORZA BAŁTYCKIEGO

ERB będzie dalej włączał się w realizację Strategii UE dla Regionu Morza Bałtyckiego. Nasze zaangażowanie obejmie wszystkie trzy obszary tematyczne współpracy. Jako platforma współdziałania politycznego, ERB będzie interesariuszem Strategii, monitorującym proces jej wdrażania i uczestniczącym w dorocznych forach. Realizując swoje zadania strategiczne, ERB może aktywnie uczestniczyć w projektach flagowych uzgodnionych w planie działań Strategii lub włączyć się w przygotowanie propozycji projektowych, która zostaną następnie przedstawione do zatwierdzenia Komisji Europejskiej jako projekty flagowe Strategii. ERB przyczyni się również do wymiany informacji pomiędzy regionami członkowskimi i Unią Europejską, pomiędzy Euroregionem i innymi organizacjami bałtyckimi, a także pomiędzy samymi regionami członkowskimi ERB.

SILNE PRZYWÓDZTWO

Agenda ta wdrażana będzie w oparciu o skuteczne przywództwo, aktywne uczestnictwo i sprawną organizację, w której na realizację wspólnej pracy przeznacza się niezbędne zasoby. W ERB winni być bardziej aktywni wysokiej rangi przedstawiciele polityczni, tak aby organizacja była bardziej

skuteczna, szybsza w podejmowaniu decyzji i zdolna do działań strategicznych przedsięwziętych w celu realizacji wspólnych inicjatyw. Jako organizacja polityczna ERB musi być strukturą elastyczną, umiejącą przystosować się do zmieniających warunków działania. W zapewnieniu silnego politycznego przywództwa we współpracy w Euroregionie będzie konieczny nie tylko aktywny udział wiodących polityków, lecz również urzędników wysokiego szczebla. Dzięki temu, powstanie pomost ułatwiający niezakłócony transfer najważniejszych aspektów współpracy w ERB, z i do regionów członkowskich. Silne przywództwo należy wesprzeć stosowną strukturą organizacyjną, sprawnym zarządzaniem na co dzień oraz niezbędnymi zasobami finansowymi.

Struktura Organizacyjna

Prezydium

Prezydium ERB jest najwyższym organem Euroregionu z uprawnieniami decyzyjnymi w zakresie wszystkich działań Euroregionu. Postanowienia Prezydium wymagać będą consensusu. Każda organizacja członkowska wyznaczy do dwóch przedstawicieli najwyższego możliwego szczebla na członków Prezydium ERB, a także po jednym stałym zastępcy. Każda organizacja członkowska będzie dysponować jednym głosem. Członkiem Prezydium z prawem głosu będzie także przewodniczący Rady Młodzieżowej. W ciągu roku odbywać się będą przynajmniej trzy posiedzenia Prezydium, w tym jedno wraz z Dorocznym Forum Interesariuszy Euroregionu Bałtyk. Prezydium może obradować także w trybie on-line. Posiedzenia Prezydium przygotowuje Stały Międzynarodowy Sekretariat (SMS) w ścisłej współpracy z Sekretariatami Regionalnymi ERB .

Prezydent ERB

Prezydent przewodzi Prezydium i jest najwyższym przedstawicielem ERB. Kadencja Prezydenta i Wiceprezydenta trwa rok i przechodzi kolejno w ręce wyznaczonej delegacji krajowej. Delegacje krajowe rekomendują swojego przedstawiciela na stanowisko Prezydenta ERB, który jest ostatecznie zatwierdzany przez Prezydium. Prezydent ma upoważnienie Prezydium do reprezentacji ERB na zewnątrz oraz do działania w jego imieniu. Pełniąc obowiązki przewodniczącego Prezydium Prezydent ma wsparcie SMS współdziałającego ściśle z Sekretariatami Regionalnymi ERB..

Rada Młodzieżowa

Rada Młodzieżowa ERB stanowi integralną część współpracy, ponosząc odpowiedzialność za promocję aspektów młodzieżowych i wnoszenie ich w zakres ogólnych priorytetów pracy ERB. Rada składa się z jednego przedstawiciela z każdej organizacji członkowskiej, a wszyscy jej członkowie mają prawo do stałego zastępcy. Co roku, członkowie Rady wybierają spośród siebie przewodniczącego, który reprezentuje ich w Prezydium ERB, oraz wiceprzewodniczącego. Rada Młodzieżowa uczestniczy w przygotowaniu Dwuletniego Planu Pracy ERB i prowadzi działania zgodnie z własnym harmonogramem, który wcześniej przedstawia Prezydium do zatwierdzenia.

Doroczne Forum Interesariuszy ERB

Raz w roku, Prezydium ERB organizować będzie Doroczne Forum Interesariuszy. Forum to ma być platformą spotkań regionów członkowskich i aktorów spoza nich (wiodących polityków, urzędników, przedstawicieli rządów i UE, a także ekspertów i praktyków współpracy transgranicznej), którzy w ten sposób wspomagać będą rozwój Euroregionu swoją wiedzą i doświadczeniem. Forum będzie areną, w ramach której dyskutowane będą istotne dla współpracy w Euroregionie polityki, zwłaszcza te dotyczące Unii Europejskiej, Regionu Morza Bałtyckiego i stosunków Unia – Rosja, a w wyniku tych dyskusji uzgadniane wspólne stanowiska i pozycje. Przedstawiane będą również pomysły dalszego rozwoju ERB i formułowane wobec Prezydium konkretne propozycje. Forum da możliwość skutecznego promowania kultury otwartego dialogu między interesariuszami współpracy, uwzględniającego interesy regionów członkowskich, społeczności lokalnych, władz i innych istotnych partnerów. W ten sposób, Forum stanie się ważnym instrumentem wzmocnienia

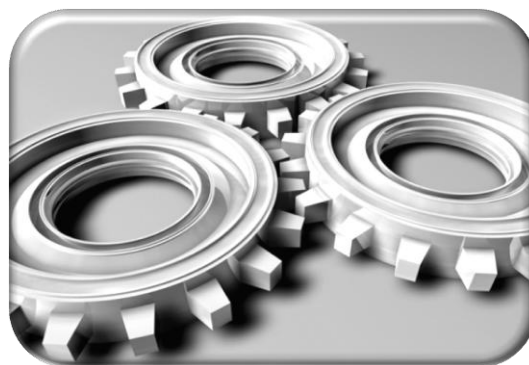
współpracy politycznej w ERB. Wzmocni też jego możliwości instytucjonalne poprzez rozwój sieci współpracy i poszerzenie pola jego obecności. Dlatego też, Doroczne Forum Interesariuszy należy organizować wokół jasno sformułowanego programu, co pozwoli organizacjom członkowskim omówić wewnętrznie i z wyprzedzeniem wszelkie planowane tematy, a także uzasadni udział stosownych uczestników.

Codziennie Zarządzanie

Pod kierownictwem Prezydium i Prezydenta ERB oraz zgodnie z Dwuletnim Planem Pracy codzienną współpracę w ERB realizują SMS oraz Sekretariaty Regionalne.

Dwuletni Plan Pracy

Co roku Prezydium ERB zatwierdzać będzie Dwuletni Plan Pracy, ściśle określający wspólne cele strategiczne, a także zakres wspólnych inicjatyw. Plan ten wskazywać również będzie tematykę kolejnych Dorocznych Forów planowanych w danym okresie. Plan Pracy przygotowuje SMS w

bliskiej współpracy z Prezydentem i Wiceprezydentem ERB, a także z Sekretariatami Regionalnymi. Zatwierdzają go również organizacje regionów członkowskich. Dwuletni Plan Pracy ma zapewnić sprawny obieg pracy pomimo rotacji prezydentury w Euroregionie.

Stały Międzynarodowy Sekretariat

Za koordynację codziennej pracy w Euroregionie odpowiadać będzie Stały Międzynarodowy Sekretariat (SMS) w ścisłej współpracy z Sekretariatami Regionalnymi ERB. SMS będzie działał zgodnie z Dwuletnim Planem Pracy oraz instrukcjami Prezydenta ERB. Raz na miesiąc SMS organizować będzie spotkania online z Sekretariatami Regionalnymi. Spotkania takie odbywać się mogą również, kiedy będzie to konieczne lub na prośbę członków współpracy. SMS ponosi również odpowiedzialność za organizację innych spotkań w Euroregionie, włącznie z posiedzeniami Prezydium i Dorocznym Forum. SMS wspiera Prezydenta ERB w realizacji zadań zaplanowanych w trakcie jego kadencji.

Sekretariaty Regionalne

Każdy organizacja członkowska utworzy swój Sekretariat Regionalny, który zajmować się będzie wszystkimi kwestiami związanymi ze współpracą w ERB. Sekretariaty Regionalne będą pośredniczyć w kontaktach pomiędzy SMS a regionami członkowskimi. Wszystkie osoby zaangażowane w realizację współpracy w ERB, włącznie z SMS oraz regionach sekretariatami Regionalnymi, będą współodpowiedzialne za skuteczne wdrażanie zadań wynikających z codziennego zarządzania Euroregionem, za wykonanie Dwuletniego Planu Pracy, a także za wypełnienie innych poruczeń Prezydenta i Prezydium ERB.

Zespoły Zadaniowe

Grupy Robocze ERB przestają istnieć. Prezydium ERB ma prawo do powoływania zespołów zadaniowych, które działać będą wedle ścisłych wytycznych, zaproponowanych i zatwierdzonych przez Prezydium, określających w klarowny sposób ich cele, skład, ramy czasowe i oczekiwane rezultaty. Zespoły te powoływać można w celu realizacji ogólnych priorytetów współpracy w Euroregionie, to jest planowania i wykonania działań lobbingowych, przygotowania i wdrożenia wspólnych działań strategicznych, a także prowadzenia wymiany wiedzy. Prezydium może też, jeśli uzna to za stosowne, zlecać zespołom zadania nadzwyczajne.

Składki członkowskie

Obecny system składek należy dostosować do zmian, jakie zaszły w regionach członkowskich od 2004 r., kiedy system ten wprowadzono w życie. Docelowo, wszystkie regiony członkowskie powinny ponosić równą odpowiedzialność finansową za współpracę w Euroregionie. Interesariusze ERB zdają sobie jednak sprawę z dwóch okoliczności, które mogą uniemożliwić natychmiastowe zrównanie składek, to jest po pierwsze, gorsze warunki ekonomiczne w Obwodzie Kaliningradzkim i po drugie, wciąż niejasna sytuacja partnerów litewskich. Dlatego też, zgadzają się na proces dwóch prędkości, wedle którego organizacje polskie płacić będą składki w równej wysokości ze składkami partnerów z Danii i Szwecji, a członkowie litewscy i rosyjscy przyjmą plan, który w perspektywie jednego – dwóch lat pozwoli na podniesienie ich składek do wielkości wkładu pozostałych partnerów.